

Spesialavfall — blir det en løsning?

Med hjemmel i Forurensningsloven fastsatte Miljøverndepartementet 10. april 1984 «Forskrift om leveringsplikt, innsamling, mottak og behandling/disponering av visse grupper spesialavfall». Med spesialavfall forstås her olje- og kjemikalieavfall som er nærmere spesifisert i elleve avfallsgrupper. SFT kan bestemme at ytterligere grupper omfattes av forskriften, som for tiden er under revisjon.

For å ivareta myndighetenes og avfallsbesitternes behov for veiledning, administrativ kontroll, leveringsmuligheter, transport og behandling, er det opprettet et eget organ, A/S Norsk Spesialavfallselskap (NORSAS).

Videreutvikling av spesialavfallssystemet gjennom samarbeidsavtaler med mottakere, innsamlere og behandlingsbedrifter tilhører NORSAS, og slike avtaler er en forutsetning for tillatelser fra SFT i henhold til Spesialavfallsforskriften.

Svært mye av spesialavfallet i Norge havner ikke der det skal — ca. 50.000 tonn årlig ifølge tallene fra anslåtte og registrerte innleverte mengder. Mangel på tilstrekkelig brukervennlige leverings- og behandlingstilbud mange steder i landet, påstått høye kostnader og sviktende motivering hos avfallsbesitterne er utvilsomt medvirkende. Massemedia har referert grove eksempler på lovstridig disponering, og miljøvernorganisasjoner har et stadig våkent øye til slike forhold.

Lenge har det vært utbredt enighet om behovet for anlegg som kan sikre effektiv innenlandsk behandling av spesialavfall. Stortinget forutsatte for noen år siden et slikt anlegg bygget i Rana kommune og ferdigstilt i 1992, men dette synes nå helt uaktuelt. Flere prosjekter er både før og senere blitt lansert, basert på ulike

samarbeidsmodeller mellom industri og myndigheter, men en endelig avklaring mangler fortsatt. Man har tydeligvis ikke kommet til veis ende i utredningsarbeidet. Å plassere behandlingsanlegget på Hjerkinn er en av de lokaliseringene som vurderes. Dette alternativet har møtt stor motstand lokalt og fra naturvernhold.

Under alle omstendigheter er det behov for lagringsmuligheter slik at innsamlings- og mottakerapparatet ikke må melde pass overfor samvittighetsfulle spesialvafallsbesittere — det har nemlig skjedd før. Miljøverndepartementet har opprettet et eget selskap med dette formål, A/S Norsk Spesialavfallselskap. NORSAS forestår den daglige administrasjonen. Et slikt lager er etablert ved Hamar, og det er allerede for lite.

Vi håper diskusjonen om spesialavfallsbehandlingen ikke renner ut i sanden. Betydningen av dette for vannressursene er åpenbar. Forurensning fra spesialavfallsdeponier vil oftest før eller siden havne i vannkildene våre. Kanskje er særlig grunnvannets kvalitet truet.

Det er et akutt behov for at dette viktige problemområdet finner sin løsning.

NORSK VANNFORENING